

ΑΡΧΙΜ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΟΣ Ι. Μ. ΜΕΓΑΡΩΝ ΚΑΙ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Όσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας)

Ἡ Αγία μας Ἐκκλησία διανύουσα περίοδο νηστείας προβάλλει στους πιστούς παραδείγματα πρὸς μίμηση. Ἔτσι, κάθε Κυριακή εἶναι ἀφιερωμένη σέ θέματα ἢ σέ πρόσωπα, τά ὅποια θά μάς ὠφελίσουν στή βαθειά αὐτή πνευματική περίοδο τῆς νηστείας καί τῆς προετοιμασίας γιά τό Ἅγιο Πάσχα.

Ἡ ἀναστίλωση τῶν ἱερῶν εἰκόνων τήν πρώτη Κυριακή τῶν Νηστειῶν, μέ τό τέλος τῆς ἐκατόχρονης καί πλέον διαμάχης, ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ, Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τήν δεύτερη Κυριακή τῶν Νηστειῶν, ἡ προσκύνηση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ στό κέντρο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, δηλαδή τήν Τρίτη Κυριακή τῶν Νηστειῶν, ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Συναΐτου, συγγραφέως τῆς κλίμακος τήν τέταρτη Κυριακή τῶν Νηστειῶν καί, τέλος, τήν πέμπτη Κυριακή τῶν Νηστειῶν ἡ μνήμη τῆς Όσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας.

Ἡ μνήμη τῆς Όσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας τιμᾶται τήν 1η Ἀπριλίου κάθε ἔτους καί, ἐπίσης, τήν πέμπτη Κυριακή τῶν Νηστειῶν. Γιά νά τιμᾶται ἡ μνήμη της δύο φορές τόν χρόνο, κάτι τό ἰδιαίτερο θά ἔχει καί κάποιο μήνυμα θά θέλει νά ἐκπέμψει ἡ Αγία μας Ἐκκλησία καί μάλιστα τήν περίοδο τῆς νηστείας, στήν πορεία μας πρὸς τό Πάσχα.

Ἄς δοῦμε τόν βίό ἐπὶ τῆς γῆς, τῆς Όσίας Μαρίας. Γεννήθηκε στήν Αἴγυπτο κατά τούς χρόνους τοῦ αὐτοκράτορα Ἰουστινιανοῦ. Ἀπό τήν νεαρή ἡλικία τῶν δώδεκα ἐτῶν ἐπιδόθηκε σέ ζωή πέρα ἀπό κάθε κανόνα ἠθικῆς ζῶντας ζωή φιλήδονο. Ἐπί 17 χρόνια ζοῦσε ἄσωτα, μέ τήν ἀκόρεστη ἐπιθυμία της γιά τόν ἔρωτα, μέσα στήν ἀκολασία καί τήν ἁμαρτία πού παρασύρθηκε καί παρέσυρε καί ἄλλους σέ αὐτή. Τήν πορνεία τήν ἀσκοῦσε, ὄχι γιά χρήματα, ἀλλά γιά νά ἱκανοποιήσει τό πάθος της. Γιά νά κερδίσει χρήματα, ἐγενθε μέ τήν ρόκα. Ἐξαιτίας τῆς ἄσωτης καί ἁμαρτωλῆς ζωῆς της, ἀποφάσισε νά ἀκολουθήσει μιά ομάδα ἀνθρώπων, πού θά πήγαιναν νά προσκυνήσουν τόν Τίμο Σταυρό. Ἡ

Ίδια δέν ἤθελε νά πάει γιά προσκύνηση, ἀλλά νά βρεῖ πρόθυμους ἄνδρες νά ἱκανοποιήσει τήν σάρκα της. Κατά τήν διάρκεια τοῦ ταξιδιοῦ παρέσυρε πολλές ψυχές σέ ἀκολασίες, ἀλλά καί ὅταν ἔφτασαν στήν πόλη, περιφερόταν στούς δρόμους «ψυχάς νέων ἀγρεύουσα».

Ὅταν ἡ Μαρία ἐπιχείρησε νά μπεῖ στόν Ναό, ὅπως οἱ ὑπόλοιποι προσκυνητές, δέν τά κατάφερε. Μιά ἀόρατη δύναμη τήν ἐμπόδιζε νά εἰσέλθει. Τότε ἡ Μαρία, κατανοώντας τήν ἀμαρτωλότητά της, καί ὅτι ἀκριβῶς αὐτός ἦταν ὁ λόγος πού ἡ ἀόρατη αὐτή δύναμη τήν ἐμπόδιζε νά εἰσέλθει στόν Ναό, ἔνωσε μέσα στήν ψυχή της, τήν συντριβή καί τήν μετάνοια. Προσευχήθηκε θερμιά στήν Ὑπεραγία Θεοτόκο, χύνοντας δάκρυα μετανοίας καί παρακαλώντας τιν νά μεσιτεύσει στόν Θεό νά τῆς ἐπιτρέψει τήν εἴσοδο στόν Ναό καί τῆς ὑποσχέθηκε νά ἀλλάξει ζωή, ἐφόσον τῆς γινόταν αὐτή ἡ παραχώρηση. Ἀφοῦ τῆς ἐπιτράπηκε ἡ εἴσοδος καί προσκύνησε τό Τίμιο Εὐλό, δέν λισιμόνησε τήν ὑπόσχεση πού ἔδωσε καί ἀναχώρησε γιά τήν ἔρημο τοῦ Ἰορδάνου, ζώντας πλέον τή ζωή της ἐν μετάνοιά, χωρίς νά δεῖ ἄνθρωπο ἀλλά ἔχοντας ὡς μοναδικό θεατή τόν Θεό.

Στήν ἔρημο ἔζησε 47 ὀλόκληρα χρόνια. Ὅταν οἱ πειρασμοί καί οἱ λογισμοί τήν πολεμοῦσαν, ἔπεφτε στήν γῆ καί τήν ἔλουζε μέ δάκρυα, προσευχόμενη πρὸς τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο, τήν ὁποία εἶχε ἐγγυήτρια τῆς ζωῆς τῆς μετανοίας. Τά ροῦχα της σχίστηκαν ἀπό τήν πολυκαιρία καί τίς δύσκολες καιρικές συνθήκες καί παρέμεινε γυμνή, ὑποφέροντας τόν καύσωνα καί τό ψῦχος τῆς ἐρήμου. Μέ τόν ἀγῶνα της καί μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ ἀπαλλάχθηκε ἀπό τούς σαρκικούς καί ἄλλους ἀμαρτωλούς λογισμούς καί ἔφθασε σέ ὑψηλό σημεῖο πνευματικῆς προόδου, τέτοιας, πού ὁ Θεός τῆς χάρισε τό προορατικό χάρισμα.

Ἐκείνη τήν περίοδο ἀσκήτευε σέ ἓνα Μοναστήρι ὁ Ἱερομόναχος Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς, ὁ ὁποῖος ἔβλεπε θεῖα ὀράματα. Θεωροῦσε πῶς δέν ὑπάρχει κάποιος Μοναχός νά τόν ὠφελήσει στό ἐπίπεδο πού εἶχε φτάσει ἐκεῖνος, ὁπότε ὁ Θεός, γιά νά τόν διδάξει καί νά διορθώσει τόν λογισμό του, τοῦ ὑπέδειξε νά πάει στό Μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ πού βρισκόταν κοντά στόν Ἰορδάνη ποταμό. Ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς ὑπάκουσε στήν φωνή τοῦ Θεοῦ καί πῆγε ἐκεῖ πού τοῦ ὑποδείχθηκε.

Στό Μοναστήρι αὐτό ὑπῆρχε ἓνας κανόνας. Σύμφωνα μέ αὐτόν, τήν Κυριακή τῆς Τυρινῆς, πρὸ τῆς ἐνάργεως τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἀφοῦ οἱ Μοναχοί κοινοῦσαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, προσεύχονταν καί ἀσπάζονταν μεταξύ τους, καί ἔπειτα ἐλάμβαναν ὁ καθένας τους μερικές τροφές καί ἔφευγαν στήν ἔρημο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, γιά νά ἀγωνισθοῦν δι' αὐτῆς τῆς ἀσκήσεως.

Ἔτσι καί ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς πῆγε στήν ἔρημο. Μετά ἀπό πορεία εἴκοσι ἡμε-

ρῶν, ἔγινε μάρτυρας θαυμαστοῦ γεγονότος. Εἶδε στό βάθος ἕνα σημεῖο ὅπου βρισκόταν ἄνθρωπος γυμνός, καλυμμένος ἀπό ἄσπρα μαλλιά νά προσεύχεται χωρίς νά ἀκούει τά λόγια του. Ἦταν ἡ Ἁγία Μαρία. Κάποια στιγμή τί βλέπει νά εἶναι αἰωρούμενη καί νά μὴν πατᾶ στήν γῆ. Προσπάθησε νά τὴν πλησιάσει, ἀλλά ἐκεῖνη τοῦ ζήτησε νά τῆς δώσει ἱμάτιο πρὶν τὴν πλησιάσει, ἐπειδὴ εἶχαν καταστραφεί τά ρούχα τῆς μέ τά χρόνια, ἀποκαλῶντάς τον μέ τό ὄνομά του. Ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς κάνει τό ζητούμενο καί σέ λίγο βρίσκονται καί οἱ δύο στό ἔδαφος γιά νά ζητήσουν ὁ ἕνας τὴν εὐλογία τοῦ ἄλλου. Ὁ Ἀββᾶς δέχθηκε τίς εὐλογίες τῆς, ἐπειδὴ ἀναγνώρισε ὅτι ἡ χάρις τοῦ Κυρίου δέν εἶναι θέμα ἀξιωματῶν.

Κατά τί συνάντησις αὐτή ἡ Ἁγία τοῦ ἀπεκάλυψε ὅλη τὴν ζωὴ τῆς. Τοῦ ἐξομολογήθηκε κάθε λεπτομέρεια ἀπὸ αὐτή καί τὸν παρακάλεσε νά πάει τὴν Μεγάλῃ Πέμπτῃ τῆς ἐπόμενης χρονιάς, σέ προκαθορισμένο σημεῖο τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ, γιά νά τὴν κοινωνήσει τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς ἄκουσε τὴν διήγησις τῆς Ἁγίας γιά τὴν ζωὴ τῆς καί εὐχαρίστησε τὸν Θεό πού τοῦ ἐπέτρεψε νά συναντήσει τὴν Ἁγία αὐτὴ μορφή. Βρῆκε ἄνθρωπο ἀπὸ τὸν ὁποῖο ὠφελήθηκε, καί μάλιστα πάρα πολύ.

Ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς ἀναχώρησε, πῆγε στό Μοναστήρι καί δέν ἀπεκάλυψε σέ κανέναν τά ὅσα ἔζησε στήν ἔρημο, κατὰ τὴν συνήθεια τοῦ Μοναστηριοῦ.

Τὸ ἐπόμενο ἔτος ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς δέν μπόρεσε νά βγεῖ ἀπὸ τό Μοναστήρι στήν ἔρημο, ὅπως ἔκαναν οἱ ὑπόλοιποι Πατέρες, στήν ἀρχὴ τῆς Μεγάλῃς Τεσσαρακοστῆς, ἐξ αἰτίας κάποιας ἀσθένειας. Τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων, ἀφοῦ ἐπέστρεψαν οἱ ὑπόλοιποι Πατέρες, ἐτοιμάστηκε νά πορευθεῖ στὸν τόπο πού τοῦ εἶχε ὑποδείξει ἡ Ἁγία Μαρία γιά νά τὴν συναντήσει καί νά τὴν κοινωνήσει τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Ἐφτασε τὴν Μεγάλῃ Πέμπτῃ. Ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς προσευχήθηκε στὸν Θεό νά μὴν τοῦ στερήσει τὴν εὐκαιρία νά τὴν συναντήσει ἐκ νέου. Ξαφνικά τί βλέπει στήν ἀντίπερα ὄχθῃ καί ἀρχίζει νά ἀνησυχεῖ μέ ποῖο τρόπο θά περάσει τό ποτάμι. Αἴφνης βλέπει τὴν Ἁγία νά κάνει τό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ καί νά περπατᾶ πάνω στά νερά. Τοῦ ζήτησε νά ἀπαγγεῖλει τό Σύμβολο τῆς Πίστεως καί τό «Πάτερ ἡμῶν» καί μετέλαβε τῶν ζωοποιῶν Μυστηρίων. Ἐπειτα ἤψωσε τά χέρια τῆς στὸν οὐρανό, ἀναστέναξε μέ δάκρυα καί εἶπε: «*Νῦν ἀπολύεις τὴν δούλη σου, ὦ Δέσποτα, κατὰ τό ρῆμα σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τό σωτήριόν σου*». Τὸν παρακάλεσε νά πάει καί τὴν ἐπόμενη χρονιά τὴν ἴδια ἡμέρα, στὸν χειμάρρο πού τὴν εἶχε συναντήσει τὴν πρώτη φορά.

Τὸ ἐπόμενο ἔτος ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς πῆγε στό σημεῖο πού τοῦ εἶχε ὑποδείξει ἡ Μαρία. Τὴν ἀναζητοῦσε καί δέν τὴν εὗρισκε, ὅποτε, ἀφοῦ προσευχήθηκε στὸν Θεό ζητῶντας Του νά τὸν βοηθήσει, τί βρῆκε νεκρὴ μέ τά χέρια σταυ-

ρωμένα και βλέποντας προς την ανατολή. Συγχρόνως, βρήκε και γραφή που τον παρακαλούσε να την ένταφιάσει.

Ἡ Ὁσία κοιμήθηκε τὴν ἴδια ἡμέρα πού εἶχε κοινωνήσει.

Τό ταξίδι τῆς Μαρίας στα Ἱεροσόλυμα ἔγινε ἡ αἰτία νά ἐγκαταλείπει τόν πρότερο βίο καί νά ἀφοσιωθεῖ στόν Θεό. Ἡ μεταστροφή ἔγινε μέ θαυμαστό τρόπο. Ἡ Μαρία πῆγε νά ἀλιεύσει ἄνδρες πρὸς ἀκολασία καί ὁ Θεός ἀλιεύσε τὴν Μαρία, ἡ ὁποία δέν σώθηκε μόνο, ἀλλά ἀγίασε. Μετέτρεψε τό πάθος της ἀπὸ ἔρωτισμό πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, σέ ἔρωτα γιά τόν Θεό.

Ἡ ἱστορία της μᾶς διδάσκει πόσο οἰκτίρων καί ἐλεήμων εἶναι ὁ Κύριος. Πώς γιά μιά στιγμή οὐσιαστικῆς μετάνοιας μᾶς δέχεται, ὡς στοργικός πατέρας, νά γυρίσουμε κοντά Του. Βλέπουμε ἐπίσης πώς ὑπάρχουν διαφορετικοί δρόμοι προσέγγισης τοῦ Θεοῦ, ἐξετάζοντας, παράλληλα, καί τή ζωή τοῦ Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ καί πώς εἶναι ἐπικίνδυνο νά θεωρήσει κάποιος τόν ἑαυτό του τέλειο. Ὁ Θεός μᾶς δείχνει δρόμους γιά νά κατανοήσουμε τίς ἀστοχίες μας καί μᾶς περιμένει νά γίνουμε Ἅγιοι κατὰ τόν χαρακτήρα μας καί κατὰ τόν ἀγῶνα πού ταιριάζει στόν κάθε ὀρθόδοξο χριστιανό πού ἔχει ἐνδυθεῖ τόν Χριστό. Δέν ἀπελπιζόμαστε, ἐπειδή εἴμαστε ἁμαρτωλοί. Ἡ μετάνοιά μας ἐνώνεται μέ τὴν ἀπειρη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς καί μᾶς ὀδηγεῖ σπὴν σωτηρία μας.

Αὐτό ἀκριβῶς εἶναι τό νόημα καί ὁ λόγος πού ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία θέσπισε τὴν μνήμη τῆς Ἁγίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, τὴν τελευταία Κυριακή τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καί ὀλίγον πρὸ τοῦ σωτηριώδους Πάθους καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας. Μᾶς τό λέει μέ πνευματικά στεντόρεια φωνή, μέσα ἀπὸ τόν συνταρακτικό βίο τῆς Ἁγίας, καί αὐτό τό νόημα δέν εἶναι ἄλλο παρά ἡ μετάνοια. Ἡ Ὁσία Μαρία οὔτε μαρτύρησε γιά τόν Χριστό, οὔτε κήρυξε γιά Αὐτόν στά πέρατα τῆς οἰκουμένης, οὔτε θεολόγησε, οὔτε ἀνέπτυξε πνευματικό ἔργο μοιράζοντας τὴν περιουσία της στοὺς φτωχοὺς, οὔτε τίποτα ἀπὸ ὅλα ὅσα συνήθως χαρακτηρίζουν τίς ζωές Ἁγίων ἀνδρῶν καί γυναικῶν στό ἀγιολόγιο τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἐκανε ἓνα μόνο. Μετανόησε τὴ σωστή στιγμή. Τὴ στιγμή πού συνάντησε τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Μετανόησε βαθειά, ἀληθινά καί ἔμπρακτα.

Ἀγαπητέ ἀναγνώστη, οὔτε ἂν ἄργησες μὴν πεῖς δέν προλαβαίνω πιά, οὔτε ποτέ νά πεῖς εἶναι νωρίς καί ἔχω χρόνο γιά μετάνοια. Τώρα, σήμερα, τούτη ἡ στιγμή, ἡ κάθε στιγμή εἶναι ὁ σωστός χρόνος γιά τὴν μεταμέλεια, τὴν μετάνοια καί τὴν προσευχή γιά νά μᾶς κυκλώσει τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ καί ἐν τέλει νά μᾶς σώσει. Ἀμήν!